

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 3/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., R., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 0 Tp 25/2007 zo 16. augusta 2007 a uzneseniami Krajského súdu v Žiline č. k. 1 Tpo 46/2007-119 z 20. augusta 2007 a č. k. 1 Tpo 49/2007-132 z 28. augusta 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. odmieta.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2007 doručená sťažnosť J. K., R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú na výzvu ústavného súdu z 9. októbra 2007 doplnil podaním doručeným 30. októbra 2007. Zo sťažnosti po jej doplnení vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 25/2007 zo 16. augusta 2007 o predĺžení lehoty trvania väzby a uznesením vydaným pod rovnakou spisovou značkou v ten istý deň, ktorým okresný súd rozhodol o nezapočítaní doby 18 dní do plynutia lehoty väzby a uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tpo 46/2007-119 z 20. augusta 2007 o sťažnosti proti uzneseniu o predĺžení lehoty väzby a č. k. 1 Tpo 49/2007-132 z 28. augusta 2007 o sťažnosti proti uzneseniu o nezapočítaní doby do plynutia lehoty väzby.

Sťažovateľ uviedol, že 8. augusta 2007 mu bolo doručené predvolanie okresného súdu na verejné zasadnutie na 10. august 2007, na ktorom sa malo konať o návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Dolný Kubín na predĺženie lehoty trvania jeho väzby. Toto verejné zasadnutie bolo odročené pre nedodržanie lehoty piatich pracovných dní na prípravu ustanovenej v § 292 ods. 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisoch (ďalej len „Trestný poriadok“) a nový termín verejného zasadnutia bol určený na 16. august 2007. Sťažovateľ namieta, že opäť nebola dodržaná lehota piatich pracovných dní na prípravu. Okresný súd 16. augusta 2007 rozhodol o predĺžení lehoty jeho väzby do 20. decembra 2007. Sťažovateľ ani jeho obhajca sa k poučeniu o opravnom prostriedku na verejnom zasadnutí nevyjadrili a sťažovateľ sa ani nedohodol s obhajcom na ďalšom postupe. Napriek tomu okresný súd 17. augusta 2007 zaslal spis s odvolaním obhajcu krajskému súdu, ktorý sťažnosť na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2007 uznesením č. k. 1 Tpo 46/2007-119 zamietol. Sťažovateľ namieta, že krajský súd rozhodol skôr, ako mal možnosť vyjadriť sa k odvolaniu svojho obhajcu a bez preštudovania jeho sťažnosti, ktorú odoslal 21. augusta 2007, pričom spisy boli krajskému súdu predložené v lehote kratšej ako päť dní pred uplynutím lehoty väzby.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv aj rozhodnutím okresného súdu o nezapočítaní doby 18 dní do plynutia lehoty väzby, o ktorom rozhodol tiež 16. augusta 2007. Sťažovateľovi bolo rozhodnutie doručené spolu s návrhom prokurátora 17. augusta 2007, a teda nemal možnosť sa k nemu pred rozhodnutím vyjadriť. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažnosť, ktorú odoslal tiež 21. augusta 2007 a krajský súd o nej rozhodol uznesením č. k. 1 Tpo 49/2007-132 z 28. augusta 2007 tak, že ju zamietol.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, napadnuté uznesenia zrušil, nariadil jeho prepustenie z väzby a priznal mu finančné zadost'učinenie 1 000 000 Sk a náhradu ušlej mzdy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vzhľadom na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je daná právomoc ústavného súdu len vtedy, ak o namietanom porušení základných práv alebo slobôd nerozhoduje všeobecný súd, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv rozhodnutiami okresného súdu sp. zn. 0 Tp 25/2007 zo 16. augusta 2007, pretože proti týmto rozhodnutiam, ako aj postupom, ktoré im predchádzali, mal sťažovateľ riadny opravný prostriedok, ktorým sa mohol a mal domáhať ochrany svojich práv.

Ústavný súd už vyslovil vo svojej judikatúre vo vzťahu k princípu subsidiarity, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (obdobne napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04).

Vychádzajúc z uvedeného sa ústavný súd nemohol zaoberať porušením označených základných práv sťažovateľa, ktoré malo spočívať v nedodržaní zákonnej lehoty na prípravu na verejné zasadnutie, na ktorom okresný súd rozhodoval o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sťažovateľa, pretože túto okolnosť sťažovateľ mohol namietať v sťažnosti podanej krajskému súdu, čo však neurobil, preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

V súvislosti s podaním sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o predĺžení lehoty väzby sp. zn. 0 Tp 25/2007 zo 16. augusta 2007 sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv tým, že krajský súd rozhodoval o sťažnosti, ktorú podal bez jeho vedomia a súhlasu jeho obhajca a jeho sťažnosťou podanou 21. augusta 2007 sa nezaoberal.

Podľa § 44 ods. 2 Trestného poriadku obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4.

Podľa § 44 ods. 3 Trestného poriadku ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže obhajca oprávnenia podľa odseku 2 vykonávať aj proti vôli obvineného.

Z citovaných ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že ak má obvinený plnú spôsobilosť na právne úkony, obhajca nie je oprávnený podať opravný prostriedok (v danom prípade sťažnosť) proti vôli obvineného a nie je osobou oprávnenou podať sťažnosť vo svojom mene, ale len v mene obvineného.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 0 Tp 25/2007, ktorý si ústavný súd vyžiadal za účelom posúdenia sťažnosti na predbežnom prerokovaní, vyplýva, že obhajca JUDr. M. J. podal sťažnosť v mene sťažovateľa. Preto aj krajský súd postupoval správne, keď neposudzoval sťažnosť, ktorú podal sťažovateľ na poštovú prepravu 21. augusta 2007, pretože o jeho sťažnosti (ktorú v jeho mene podal obhajca a bola doručená okresnému súdu 17. augusta 2007) rozhodoval už 20. augusta 2007 a nemohlo byť na ujmu označených práv sťažovateľa, že sa krajský súd podanou sťažnosťou zaoberal. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť. Ústavný súd ešte dodáva, že v tomto prípade nie je jeho úlohou skúmať, či obhajca podal sťažnosť bez vedomia sťažovateľa. Ústavný súd môže skúmať len namietané porušenie základných práv alebo slobôd postupmi a rozhodnutiami orgánov verejnej moci, medzi ktoré nepatrí advokát poverený obhajobou v trestnom konaní. Na prešetrenie postupu advokáta, ktorý bol ustanovený sťažovateľovi za obhajcu v trestnom konaní, má sťažovateľ k dispozícii iné právne prostriedky, ktorými môže dosiahnuť vyvodenie zodpovednosti v prípade zistenia porušenia povinností advokáta.

Pokiaľ sťažovateľ namieta, že krajský súd rozhodol o sťažnosti, hoci mu bola predložená v lehote kratšej ako päť dní, aj v tejto časti je jeho sťažnosť zjavne neopodstatnená. Lehota ustanovená v § 76 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého „sudca pre prípravné konanie rozhodne o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť dní pred uplynutím lehoty väzby; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť. (...)“ je lehotou poriadkovou, nedodržanie ktorej nemá za následok prepustenie obvineného na slobodu za predpokladu, že o sťažnosti bolo rozhodnuté do uplynutia lehoty väzby, ktorá nebola zároveň celkovou možnou dobou väzby.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní zaoberal nakoniec tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv uznesením krajského súdu č. k. 1 Tpo 49/2007-132 z 28. augusta 2007, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu o nezapočítaní doby 18 dní do plynutia lehoty väzby. Námietka sťažovateľa, že mu pred vydaním rozhodnutia nebol doručený na vyjadrenie návrh prokurátora, sa týkala postupu okresného súdu, voči ktorému ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci. Vo vzťahu k uzneseniu a postupu krajského súdu však sťažovateľ neuviedol žiadne konkrétne námietky, ktoré by mohli byť predmetom posúdenia ústavného súdu. Zo sťažnosti vyplýva len nesúhlas sťažovateľa s rozhodnutím. Ústavný súd však nie je ďalšou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, a preto neposudzuje ich rozhodnutia, pokiaľ sťažovateľ relevantne neodôvodní porušenie ním označeným základných práv.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 1 Tpo 49/2007-132 z 28. augusta 2007 vyplýva, že sa krajský súd zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré uviedol vo svojej sťažnosti, preskúmal skutkový stav zistený okresným súdom, na tento aplikoval príslušnú právnu normu a výrok svojho rozhodnutia dostatočne odôvodnil v súlade so zákonnými a ústavnými požiadavkami vyplývajúcimi z práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Pokiaľ sťažovateľ poukázal, že okresný súd rozhodol o nezapočítaní doby 18 dní do plynutia lehoty väzby a krajský súd nezapočítal dobu 20 dní, ústavný súd z uvedených rozhodnutí zistil, že tak okresný súd, ako aj krajský súd nezapočítali do plynutia lehoty väzby sťažovateľa dobu od 1. júna 2007 do 12. júna 2007 a od 31. júla 2007 do 7. augusta 2007, a teda nedošlo k porušeniu zásady zákazu reformatio in peius vyjadrenej v § 195 ods. 1 Trestného poriadku. Pretože ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi označeným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľa, odmietol aj túto časť sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd zistil pri predbežnom preskúmaní sťažnosti, že nie sú dané dôvody na jej prijatie na ďalšie konanie, a preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu. V nadväznosti na toto rozhodnutie už nebolo dôvodné

zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2008